

ကလုံကျေးရွာ
နှမ်းခင်းအုပ်စု
မြစ်သားမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း
(၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကလုံကျေးရွာ၊ မြစ်သားမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေလ

မာတိကာ

ခေါင်းစဉ်	စာမျက်နှာ
မာတိကာ	ခ
စကားချီး	၁
ကလုံကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ မြစ်သားမြို့နယ်	၂
 အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	 ၂
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၂
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	၂
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၃
(၂) ကျေးရွာ၏တည်နေရာ၊ ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၃
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား	၃
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၃
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၄
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၄
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၄
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	၅
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	၅
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	၅
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	၅
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၅
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	၅
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	၅
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	၆
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	၆
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	၇
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၇
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	၈
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံများလက်လှမ်းမှီမှု- လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၈
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	၈

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	၈
(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၉
(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၉
(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ၁၀ ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ	
(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ	၁၁
(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်	၁၁
(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း	၁၁
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ	၁၂
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ	၁၄
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်	၁၄
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ၁၅	
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ	၁၅
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း	၁၅
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ	၁၅
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့ အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ	၁၆
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၁၆
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	၁၇
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း	၁၈
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ	၁၈

ကိုးကားစာရင်း

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်	၂၂
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ	၂၃

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၇/၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၀/၂၁ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ် ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်း ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကို လည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါ သည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင်စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေး သည့် စီမံကိန်းရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံ သာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက် အလက်များ နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ် ကြောင်း ကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောစီမံကိန်းကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွား ရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက် နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုအခြေအနေများကို

ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင်အပိုင်း (၂) ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာ များဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက် အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေလ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကလုံကျေးရွာ၊ မြစ်သားမြို့နယ်။

အပိုင်း က

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁) နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်။ ။ ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိ လာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာ ကာလအပြီး တွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေ ပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ် မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီ များကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်း ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသန လုပ်ငန်းများကို စီစဉ် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း များ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ် အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါ မည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု။ ။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလ တစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့ အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါ သည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့ မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအား ဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်း အနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏တည်နေရာ၊ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား ။ ။ ကလုံကျေးရွာသည် နှမ်းခင်းအုပ်စု၊ မြစ်သားမြို့နယ်တွင် ပါဝင်ပါသည်။ မြစ်သားမြို့နယ်၏ အရှေ့တောင်ဘက်တွင် တည်ရှိ ပါသည်။ ကလုံကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက် တစ်မိုင်ခန့်တွင် တောတွင်းနှင့် ညောင်ပင်သာ ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် မှာကွရာကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် မြို့တွင်းကျေးရွာနှင့် မြောက်ဘက်တွင် ကျားမြီးဆွဲကျေးရွာ တည်ရှိပါသည်။ အပူပိုင်းမိုးနည်းရပ်ဝန်း ဒေသတွင် ပါဝင်ပါသည်။ မြေပြန့်လွင်ပြင်တွင် တည်ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ။ ။ မြေဆီမြေဩဇာကောင်းမွန်သော လယ်မြေများ ပေါကြွယ်ဝပါသည်။ ကင်းတားဆည်လက်ဝဲတံမြောင်းနှင့် နတ်လွဲမြောင်းတို့မှ စိုက်ပျိုးရေး ရရှိစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ နတ်လွဲ ချောင်းမှလည်း စိုက်ပျိုးရေး ရရှိပါသည်။ စပါး၊ ကြက်သွန်၊ နှမ်း၊ ကုလားပဲ၊ ငရုတ်သီးနှံများ ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ပါသည်။ ထနောင်း၊ ကန္တာရ၊ ရှား စသော သစ်ပင်များပေါများ၍ လောင်စာ ထင်း အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ထိကရုံး၊ ဆင်တုံးမနွယ် စသော ဆေးဖက်ဝင်အပင်များလည်း တွေ့ရပါ သည်။ ပတော်၊ မြေဇာ၊ ကောက်ရိုး စသော နွားစာပေါများပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအကြောင်းအရာများ။ ။ ကလုံကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၁၃၁) ရှိပါသည်။ အမျိုးသားစုစုပေါင်း (၂၆၀)ဦးနှင့် အမျိုးသမီးစုစုပေါင်း (၂၆၈)ဦး၊ လူဦးရေပေါင်း (၅၂၈) ဦး ရှိပါသည်။ နို့စို့ရွယ်ကလေးသူငယ် မ (၃)ဦးသာရှိပြီး ၊ အများစုသော လူဦးရေ (၃၈၃)ဦးသည် အသက် (၁၅)နှစ်မှ (၆၄)နှစ်အကြား အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်၍ လုပ်သားအင်းအား ပေါများ ပါသည်။ (၆၅)နှစ်နှင့်အထက် သက်ကြီးရွယ်အို အရွယ်သည် ကျား(၇) ဦးနှင့် မ(၁၀)ဦး ရှိပါကြပါသည်။ (၅)နှစ်မှ (၉)နှစ်ကြား၊ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် (၅၀)ဦးနှင့် (၁၀)နှစ်မှ (၁၄)နှစ်အကြား အလယ်တန်း ကျောင်းသား အရွယ် (၄၄)ဦး ရှိပါသည်။ ကလုံကျေးရွာ၏ စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စုမှာ (၁၅၀) အိမ်ထောင်စု နေထိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု။ ။ ကလုံကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ကို အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုလုပ်ကြပါသည်။ တောင်သူ လယ်သမား (၆၀)ဦးရှိပါသည်။ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အငှားလုပ်ခြင်း၊ မန္တလေး နှင့် အခြားမြို့များတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊ ဈေးရောင်းဈေးဝယ်၊ အိမ်ဆိုင်များ၊ လှည့်လည်ဈေးရောင်းခြင်း စသော ကျပ်စားလုပ်ငန်းများကို လည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဆိတ်မွေးမြူရေးကို အဓိကလုပ်ကိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၃)စု ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့တောင်သူ များပြားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ နေ့စားလုပ်အားခ များမှာ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးတွင် ကျား (၄၀၀၀)နှင့် မ(၃၀၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေး ပန်းရံ၊ လက်သမား လုပ်ငန်းများတွင် ကျား(၆၀၀၀) နှင့် မ(၄၀၀၀) ဖြစ်ပါသည်။ ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်းတွင် ကျား (၁၀၀၀၀)၊ မ (၆၀၀၀) အထိ ဝင်ငွေရှိကြပါသည်။ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်းများသည် ဝင်ငွေကောင်းသော်လည်း ပုံမှန်အလုပ်မရှိကြပါ။ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် အပ်ချုပ် လုပ်ငန်းတို့သည် လည်း ဝင်ငွေပုံမှန်ရသော အလုပ်များ မဟုတ်ကြပါ။

(ဂ) ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ။ ။ ကလုံကျေးရွာသည် မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု (၄၆)စု နှင့် အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု(၆၂) စုရှိပြီး၊ အဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စု များဖြစ်ကြပါသည်။ ၎င်းအိမ်ထောင်စုများသည် အများအားဖြင့် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုများ၊ လယ် ၂.၅ ဧက အောက်ပိုင်ဆိုင်သော ဆင်းရဲသားတောင်သူများ ဖြစ်ကြပါ သည်။ ကြုံရာကျပ်စား အလုပ်များကိုသာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ ယေဘုယျ အားဖြင့် ဆင်းရဲသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စု (၉) အိမ်နှင့် အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စု (၁၉) စုရှိပါ သည်။ ကျေးရွာ၏ အဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀%ကို စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုစစ်တမ်းကောက် ယူခြင်းအရ အများစုသည် နပ်ကျော်စားခြင်း၊ လျှော့စားခြင်း၊ ပြောင်းလဲစားသုံးခြင်းများ မတွေ့ရပါ။ (၃) လနှင့် (၆) လအထိ ဖူလုံ သော အိမ်ထောင်စု (၂၇) စုနှင့် (၆)လမှ (၁၂) အထိဖူလုံသော အိမ်ထောင်စု (၇) စုရှိပြီး ချေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းများဖြင့် ဖြေရှင်းကြပါ သည်။

ကျေးရွာသည် ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ ထူးထူးရှားရှားမရှိပါ။ အချို့သောနှစ် များတွင် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်းစသော အခြေအနေများကို ကြုံတွေ့ရတတ်ပါသည်။ ထိုသို့သော အခြေအနေများတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ၊ မြေယာမဲ့များ၊ လက်လုပ်လက်စားများအတွက် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးခြင်း အခြေအနေများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ။ ။ ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါမှာ ဝမ်းပျက် ဝမ်းလျှောရောဂါနှင့် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ အခြားကြီးကြီး မားမား ရောဂါများ မဖြစ်ပွား သော်လည်း ငှက်ဖျား၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုး၊ လေးဘက်နာ စသော

ရောဂါများလည်း ဖြစ်ပွားမှုများသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှု။ ။ ကျေးရွာသည် စာတတ်မြောက်မှု မြင့်မားသည်ဟု သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။ စာမတတ်သူ (၉) ဦးသာရှိပြီး၊ အများစုသည် မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ (၃၄၂) ဦးနှင့် အလယ်တန်းအဆင့် ရှိသူ (၈၉) ဦး ရှိကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ (၃၅)ဦး နှင့် တက္ကသိုလ် ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ (၁၃)ဦးသာရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်နှင့် အလယ်တန်းအရွယ်ကလေး အများစုသည် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းပညာကို လက်လှမ်းမီ သင်ကြားနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ကျောင်းတက်နှုန်း အသင့်အတင့်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါ သည်။ မူလတန်းကျောင်းသူသား (၃၆) ဦးနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသား/သူ (၃၅) ဦးရှိပါသည်။ အထက်တန်းကျောင်းသူသား (၉) ဦးနှင့် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသူ/ သား (၁၀) ဦးရှိပါ သည်။မိုင်းမော (အထက)၊ ကူမဲ(အထက) ၊ မြစ်သား(အထက)ကျောင်းများတွင် သွားရောက် တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကျောက်ဆည်တက္ကသိုလ်နှင့် ရတနာပုံတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက် ကြပါသည်။ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ စက်ချုပ်၊ ဆံပင်ညှပ်ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ ရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု။ ။ ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုသည် များစွာကွာခြားမှု ရှိပါသည်။ လူဦးရေ ဆိုင်ရာ အချက်အလက်အရ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးအချိုးသည် အမျိုးသားများထက်များနေသည့်အတွက် အနည်းငယ် ကွာခြားမှုရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ပညာရေးဆိုင်ရာကဏ္ဍတွင် အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် ပညာလေ့လာသင်ယူရန် အခွင့်အရေးပိုများသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့အတူ ကျေးရွာစီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍတွင် ထုံးတမ်း ဓလေ့အရ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု လုံးဝ မတွေ့ရပေ။ သို့သော် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်ပါဝင်ခွင့် ရကြပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဂေါပက၊ကျောင်းကော်မတီ၊ မီးလင်းရေးကော်မတီ၊ရေကော်မတီ၊ဝတ်ရွတ်အသင်း၊“ကလုံမေတ္တာ” ပရဟိတ၊ “ကလုံစေတနာ” ပရဟိတအဖွဲ့ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များ စသော အဖွဲ့အစည်းများ ရှိပါသည်။ ဘာသာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုကူညီရေး ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေးကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး များပါဝင်ကြ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ စွမ်းဆောင်နိုင်မှုလည်းကောင်း သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ပူးပေါင်း လုပ်ဆောင်ကြ ပါသည်။ ပိုမိုပူးပေါင်းပါဝင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အသိအမြင်များ ၊ မှတ်တမ်းမှတ်ရာ စနစ်တကျ ထားသို့ နိုင်ရန် ပံ့ပိုးပေးရန် လိုအပ်ပါမည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ။ ။ကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အဓိက လုပ်ကိုင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ တောင်သူ (၆၀) ဦးရှိပါသည်။ စုစုပေါင်းလယ်မြေဧက (၂၃၀)ဧကနှင့် ယာမြေဧက (၃၂) ရှိပါသည်။မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြပါသည်။ ကင်းတား ဆည်မှ စိုက်ပျိုးရေး ရရှိစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ ရာသီအလိုက်သာ ရရှိပြီး၊ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ စပါး ၊ ကြက်သွန်၊ နှမ်း၊ ငရုတ်နှင့် ကုလားပဲ သီးနှံများကို အဓိက

စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စပါးကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ နွေစပါးကို တန်ခူးလမှ ဝါဆိုလ အထိ စိုက်ပျိုး၍ မိုးစပါးကို ဝါခေါင်လမှ နတ်တော် လအထိ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကြက်သွန် သည်လည်း ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမှုများသော သီးနှံတစ်မျိုး ဖြစ်ပါ သည်။ တစ်ဧကလျှင် ပိဿာ(၁၅၀၀)မှ (၂၅၀၀) အထိ အထွက်နှုန်းရရှိပါသည်။ သြဂုတ်လမှ နိုဝင်ဘာလအတွင်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ပြစုပ်၊ပိုးစမ်းကိုက်၊ မှို၊ လည်လိမ်၊ ရွက်ဖျားခြောက်၊ ဥခေါင်းပုပ် စသော ပိုးမွှားရောဂါများ ဖြစ်ကြပါသည်။ အခြားသီးနှံများမှာ အထွက်နှုန်း အသင့်အတင့် ထွက်ရှိပါသည်။ ကြက်သွန်သည် ဈေးနှုန်းအတက်အကျ မြန်၍ အမြတ်ရရှိမှုသည် မသေချာပါ။ ကျေးရွာတွင် လက်တွန်းထွန်စက် (၂) စီးနှင့် ရေစုပ်စက် (၁) ခု သာရှိပါသည်။ အချို့သော အိမ်ထောင်စု များသည် ခိုင်းနွားကို အသုံးပြုကြပါသည်။ ထွန်စက်ကြီးများကိုလည်း ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ပါ သည်။ ထွန်စက်ကြီးများကို တစ်ဧကကို ၂၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်းခန့်ပေး၍ ငှားသုံးရပါသည်။ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာ လုံလောက်မှု နည်းပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေရရှိပါသည်။ သီးနှံ မျိုးစေ့များ၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး များကို ကူမဲ၊ ကျောက်ဆည်၊ မန္တလေးမြို့၊ ကျေးရွာတွင်းနှင့် ကျေးရွာ အနီးရှိဆိုင်များမှ ဝယ်ယူရရှိရန် လက်လှမ်း မီပါသည်။ လယ်ယာလုပ်သား အသင့်အတင့် ပေါများပါသည်။ လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို ကျေးရွာတွင်းမှာပင် ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ သို့သော် စိုက်ပျိုးရေးကို အလုံအလောက် မရရှိခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ အဟန့်အတားတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေသည် လုံလောက်မှု နည်းပါးပြီး၊ ပိုးမွှားရောဂါကာ ကွယ်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ လက်လှမ်းမီမှု မရှိပါ။ ပွဲစားများ၏ ဈေးနှုန်းကိုသာ မှီခို၍ မှန်ကန်သော သီးနှံဈေးကွက် လိုအပ်ပါသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်မှု နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် အခွင့် အလမ်းနည်းပါးသော်လည်း မွေးမြူရေး အစာ၊ ရေ အသင့်အတင့် ရရှိပါသည်။ ကူမဲ၊ မြစ်သား၊ ကျောက်ဆည် မြို့၊ မန္တလေးမြို့များနှင့်နီး၍ မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးချေးငွေ သီးသန့်မရှိသော်လည်း သမဝါယမအသင်း၏ ချေးငွေရရှိပါသည်။ မြို့နယ်တွင် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေး ဦးစီးဌာန ရှိပါသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားမှသာလျှင် လာရောက်ဆေးထိုး ကြပါသည်။ သို့သော် နည်းပညာ ပိုင်းဆိုင်ရာချိတ်ဆက်မှု မလုပ်ဆောင် ဖူးသေးပါ။ မိသားစု အပိုဝင်ငွေရရှိရန် သို့မဟုတ် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တိုးချဲ့မွေးမြူသင့်ပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းအတွက် အခြေခံမွေးမြူရေး ပညာများလိုအပ်ပြီး ၊ ကျေးရွာတွင်း မွေးမြူရေးလုပ်သားများ ရှိပါက ကျေးရွာအတွင်း ကုသ ကာကွယ်ရေး လက်လှမ်းမီလာနိုင်ပါသည်။ မြေလွတ်နေရာများ၍ စားကျက်မြေ အသင့်အတင့် ရှိပြီး နွားဆိတ် တိုးချဲ့မွေးမြူ၍ ရပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအဖြစ် များများစားစားမတွေ့ရပါ။ အရောင်း အဝယ်လုပ်ငန်း၊ အိမ်ဆိုင် လုပ်ငန်း၊ စက်ချုပ်လုပ်ငန်းနှင့် ကြံရာကျပ်နန်း လုပ်ငန်းစသော လုပ်ငန်း များသာ တွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာ အခြေပြု ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများကိုမူ မတွေ့ရပါ။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ဆိုင် (၅) ဆိုင်နှင့် စက်ချုပ်သူ (၄) ဦး စသောလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အခွင့်အလမ်းအနေဖြင့် ကူမဲမြို့နှင့် နီးသောကြောင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုကောင်းပါသည်။ လုပ်သားအင်အား အသင့်အတင့်သာရှိသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ လုပ်ငန်း လည်ပတ်ရန် အရင်းအနှီး ငွေကြေး၊ လုပ်ငန်းနှင့် ပက်သက်သော နည်းပညာများသည် အခက်အခဲ များဖြစ်ပါ သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအခြေပြု အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ချေးငွေ အစီအစဉ်များ၊ ဈေးကွက်၊ နည်းပညာ ချိတ်ဆက်မှုများနှင့်အတူ အခြေခံအဆောက်အအုံ ကဏ္ဍများပါ ဖွံ့ဖြိုးရန် လိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှု။ ။ ကျေးရွာရှိ မြေဆီဩဇာ အခြေအနေသည် ဓါတုမြေဩဇာများ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းသုံးစွဲမှုများလာသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း အရည်အသွေးကျဆင်း လာပါသည်။ နွားချေး၊သစ်စိမ်းမြေဩဇာများ စသော သဘာဝမြေဩဇာ များ အစားထိုးအသုံးပြုရန် လိုအပ်လာပါသည်။ ဖျက်ပိုးရောဂါကာကွယ်ထိန်းသိမ်းမှုအပိုင်းတွင် လည်း ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲကြ၍ ပိုးရောဂါများ ဆေးဒဏ်ခံလာနိုင်ပြီး၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်နည်းစနစ် များ အလေ့အကျင့်များ လုပ်ဆောင်ရန် လိုပါသည်။ အမိုက်သရိုက်များကို ရွာအပြင်ဘက်တွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်ကြပြီး မီးရှို့ကြပါသည်။ ဆေးဗူးခွံ များကို အသုံးပြုပြီး နီးစပ်ရာတွင် စွန့်ပစ်ကြပါသည်။

(င) ဘဏ်လုပ်ငန်း နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု။ ။ ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေရရှိပါသည်။ ပုံစံ ၇ ရှိသူများ ထုတ်ချေးခွင့်ရရှိပါသည်။ ကာလတို ချေးငွေဖြစ်ပြီး၊ ချေး ငွေကာလမှာ ၆ လဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းခွဲရပါသည်။ ဇွန်၊ ဇူလိုင်၊ ဩဂုတ်လများတွင် ပုံမှန်ထုတ်ချေးပါသည်။ ငွေတိုးပေးသူထံမှလည်း ချေးငွေရယူနိုင်ပါ သည်။ အတိုးနှုန်း (၅)ကျပ်ခန့် ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး။ ။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်း ကျောင်းရှိပါသည်။ မူလတန်းအရွယ်ကလေးငယ်များအားလုံး မူလတန်း ပညာကို လက်လှမ်းမီကြပါသည်။ အလယ်တန်းအထက်တန်းပညာကို မိုင်းမော(အထက)နှင့် ကူမဲ(အထက)ကျောင်းများသို့ သွားရောက် တက်ရောက်ကြပါသည်။ မိုင်းမော၊ ကူမဲကျောင်းများ သို့ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကျောင်းဆရာမ (၅) ဦးရှိပါသည်။

ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ စာသင်ကျောင်း ၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်း ဧရိယာ သည် (၃၆၀၀)စတုရန်းပေ ရှိပါသည်။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂများ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ကျောင်းဆောင် (၂)ဆောင်ရှိပြီး သွပ်မိုး၊ နံကပ် ၊ တမံတလင်းခင်းထားပြီး ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာသည် ယင်လုံအိမ်သာဖြစ်ပြီး ဆရာ/မများအတွက် အိမ်သာသည် ကောင်းမွန် သော်လည်း ကျောင်းသား/သူသုံး အိမ်သာသည် သစ်သားအိမ်သာ အဟောင်းဖြစ်သည့်အတွက် ကောင်းမွန်းခြင်း မရှိပါ။ ကျောင်းသား/သူများ အသုံးပြုရန်အတွက် ယင်လုံအိမ်သာ (၂) လုံး လိုအပ်ပါသည်။ အာဟာရ တိုက်ကျွေးမှု အစီအစဉ်အများ တိုက်ကျွေးမှု အစီအစဉ်များအနေဖြင့် ဆန်ပြုတ်စသည်များ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ် တိုက်ကျွေးလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မူလတန်းပညာကျောင်း ထွက်နှုန်းမရှိပါ။ မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ် များမရှိပါ။ ကျောင်းအားကစားကွင်း သီးသန့်မရှိပါ။ သို့သော် ကျောင်းအကျယ်အဝန်းမှာ အသင့်အတင့်သာရှိသောကြောင့် ကလေးသူငယ်များ လွတ်လပ်စွာ ကစားနိုင်ရန် အဆင်ပြေပါ သည်။ မိဘဆရာ အသင်းကဦးဆောင်၍ ကျောင်းသားစုံညီ ပွဲတော်၊ ပညာရည်ချွန် ဆုပေးပွဲများ ကျင်းပပေးပါ သည်။

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမှ ကလေးများ၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များအား ပုံမှန် လာရောက်ထိုးပေးပါသည်။ အခြေခံကျန်းမာရေး ပညာပေးအစီအစဉ်များလည်း ရှိပါသည်။ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းသည် ကျေးရွာနှင့်(၃) မိုင်ခန့်အကွာ နှမ်းခင်းကျေးရွာတွင် ရှိပြီး၊ လစဉ်ကာကွယ် ဆေးထိုးပေးမှုများ ပြုလုပ်ပေးပါသည်။ မွေးလူနာများရှိပါကလာရောက် မွေးဖွားပေးပါသည်။ အရေးပေါ် လူနာများကို မိုင်းမောတိုက်နယ်ဆေးရုံ၊ ကုမဲပြည်သူ့ဆေးရုံ ၊ကျောက်ဆည်ပြည်သူ့ဆေးရုံ၊ ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ကြပါသည်။ မြစ်သားမြို့ နှင့် (၁၁) မိုင်ခန့်ဝေး၍ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်း မီ ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း(၆)အဝီစိတွင်းစက်တပ် (၃) တွင်း ၊ မြစ်ချောင်းရေ သောက်သုံး သော အိမ်ထောင်စု (၅၁)နှင့် အဝီစိတွင်းတုံကင် (၇၁) ရှိပါသည်။ သောက်သုံးရန် ကောင်းမွန်ပြီး၊ နွေမိုးဆောင်း လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ချောင်းရေကို တိရစ္ဆာန်များ သောက်သုံး ခြင်း၊ ရွာသူ/သားများ ချိုးရေအဖြစ်လည်း အသုံးပြုကြပါသည်။ သောက်သုံးရေ ပြဿနာမရှိပါ။ ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု အများစုသည် ယင်လုံအိမ်သာကို အသုံးပြုကြပြီး အနည်းငယ်သာ တောထိုင် အသုံးပြုကြပါသည်။ အခြေခံ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတများ နည်းပါးကြပါသည်။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအတွက် ဖုံးသွန်လွဲစစ်များကို ပုံမှန်လာရောက် စစ်ဆေးခြင်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေး အသိပညာဗဟုသုတ နည်းပါးပါသည်။

(ဆ) လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အားကစား။ ။ ကျေးရွာတွင် အပန်းဖြေရန် နေရာသီးသန့်နေရာမရှိပါ။ ဝါဆိုလတွင် ကူမဲမြို့ရှိ တောက်ပရစ်ဘုရားပွဲ၊ မြစ်သားတန်ဆောင်တိုင်ကပွဲ၊ ကျောက်ဆည် ဆင်ကပွဲများ သို့ သွားရောက်လေ့ရှိကြပါသည်။ ဇယ်တောက်ခုံ၊ ဘောလုံးပွဲများ ကြည့်ခြင်းအား ဖြင့် အပန်းဖြေကြပါ သည်။ လူငယ်များသည် အလှူမင်္ဂလာဆောင်ပွဲများ ကျွေးမွေးဧည့်ခံခြင်း လုပ်ငန်းများ၊ ပဌာန်း၊ ဓမ္မစင်္ကြာ ဝတ်ရွတ်ခြင်း စသောဘာသာရေး လုပ်ငန်းများ၊ လမ်းပြပြင်ခြင်း၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းသန့်ရှင်းရေးစသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ သင်္ကြန်ပွဲ အခါကြီးရက်များ တွင် လူကြီးသူမ များကို ခေါင်းလျော်ပေးခြင်း၊ သီတင်းကျွတ်အခါသမယတွင် လူကြီးသူမများကို ကန်တော့ခြင်း၊ သက်ကြီးပူဇော်ပွဲများပြုလုပ်ရာတွင် ပါဝင် ခြင်း၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာသင်တန်းများတွင် ပါဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘောလုံးကွင်းနှင့် စာကြည့်တိုက် မရှိပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံများလက်လှမ်းမီမှု၊ လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများသည် မြေသားလမ်း ဖြစ်ကြပါသည်။ ချဉ်းကပ်လမ်းသည် ရွာငံ-သာစည်ခရိုင်ချင်းဆက်လမ်းကို ဆက်ထား ပါသည်။ သို့သော် တစ်နှစ်ပတ်လုံး သွားလာနိုင်ပါသည်။ မိုးရာသီတွင်သာ အနည်းငယ် ခက်ခဲပါသည်။ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်၊ သုံးဘီးကား၊ ထော်လာဂျီ ကားများကို အသုံးပြု သွားလာကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား သွယ်တန်းပြီးဖြစ်ပါသည်။ မဟာဓါတ်အား လိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စု (၆၃) ၊ (၁၀) အိမ်ထောင်စုသည် ဆိုလာမီး၊ ကျန်(၅၈) အိမ်ထောင်စုသည် ဖယောင်းတိုင်၊ ဘတ္တရီမီးများသာ အသုံးပြုကြရပါသည်။ ကျေးရွာ လျှပ်စစ် မီးလင်းရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီး ကျေးရွာမီးလင်းရေး ရန်ပုံငွေ ကောက်ခံထားရှိပါသည်။ ကျေးရွာနှင့် (၃)မိုင်အကွာတွင် တယ်လီနောတာဝါတိုင်နှင့် လက်လှမ်းမီမှု ရှိပါသည်။ တခြားတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်မှုများလည်း ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဖုန်းအသုံးပြုမှု လည်း များပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်းအေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး။ ။ ကျေးရွာသည် ကူမဲမြို့နှင့် (၇) မိုင်ခန့်ဝေးကွာ၍ ရဲဘက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများလည်း လက်လှမ်းမီပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာသည် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု မရှိ၍ တည်ငြိမ်အေးချမ်းပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်သောအခြေအနေကောင်းများ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုကောင်းပြီး၊ လူထုပူးပေါင်းမှု ကောင်းပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လယ်ယာမြေများပေါများ၍ မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကင်းတားဆည်ရေမှ စိုက်ပျိုးရေးရေရှိ၍ နွေစပါး၊ မိုးစပါး၊ ကြက်သွန်၊ နှမ်းနှင့် ငရုတ် စသော သီးနှံများ ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီး နတ်လွှဲချောင်းမှ စိုက်ပျိုးရေး ရရှိ စိုက်ပျိုးနိုင်ပါ သည်။ မွေးမြူရေးတွင်လည်း နွား၊ ကြက်၊ ဝက်၊ ဆိတ်များ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူနိုင်ပါသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း မြေလွတ်၊ မြေလပ်များတွင် လွတ်ကျောင်းနိုင်ကြပါသည်။ မြောင်းဘောင် တစ်လျှောက်တွင်လည်း လွတ်ကျောင်းနိုင်ပါသည်။ အစာ၊ ရေများလည်း ပေါများပါသည်။ မြို့နှင့် မနီးမဝေး ဖြစ်၍ မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များ အလွယ်တကူ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများ၊ ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျေးရွာအဆင့်တွင် အောက်ပါ အဟန့် အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ရင်ဆိုင်ရပါသည်။

ဒေသခံတောင်သူများသည် မိရိုးဖလာဓလေ့နည်းဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလေ့ကြပြီး၊ ပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးလိုကြသော်လည်း နည်းပညာလက်လှမ်းမှု အားနည်းခြင်း၊ ကုန်ကျစရိတ် များပြားခြင်း၊ လုပ်သားအင်အား အသင့်အတင့်သာရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်အတွက် ချေးငွေများ ယူရခြင်း၊ စသည့်အကြောင်းများကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အဟန့်အတား တစ်ခုဖြစ်သည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လုပ်ဆောင်ရန် ရင်းနှီးမတည်ငွေ မပြည့်စုံပါ။ မွေးမြူရေး သီးသန့် ချေးငွေမရှိပါ။ ကျေးရွာ အခြေပြု အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ရန် ချေးငွေ၊ နည်းပညာ၊ ဈေးကွက် စသော လက်လှမ်း မီမှုနည်းပါသည်။

၆။ ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် နှင့် ဗျူဟာ

(က) ရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာများကို ကျေးရွာလူထု ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်တွင် ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေပြုသော ကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်၍ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အတူ အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ရည်ရွယ်၍ အောက်ပါ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင် ၃ ချက်ကို ရေးဆွဲထားပါသည်။

- (က) စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်များတိုးတက်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင်မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်များ တိုးချဲ့ မွေးမြူခြင်း၊ တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် အသေးစားအလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါများလာခြင်းဖြင့် မိသားစုများ ဝင်ငွေတိုး လာစေရမည်။
- (ခ) အခြေခံပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများနှင့် အဆောက်အဦများ ဖွံ့ဖြိုး လာစေခြင်းဖြင့် ကျေးရွာလူမှုဘဝ တိုးတက်လာရမည်။
- (ဂ) ကျေးရွာ၏ အခြေခံအဆောက်အဦကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ

အထက်ပါကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်ပန်းတိုင်များ ပြည့်မှီရန်အတွက် ကျေးရွာအတွင်း အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ကိုကျော်လွှားနိုင်ရန် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူ ဖြစ်စေသော အလားအလာ အထောက်အပံ့များကို အသုံးပြု၍ အောက်ပါ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာများကို သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာလူထုများ ပူးပေါင်း ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။

(၁) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်လာစေရန် ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေး တစ်နှစ်ပတ်လုံး လုံလောက်စွာရရှိရန် ချိတ်ဆက်သွားရမည်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်၍ ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာများ၊ ဘက်စုံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေးနည်းလမ်းများ၊ မြေဆီလွှာနှင့် မြေဩဇာအသုံးပြုနည်းများ စသော စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများကို ချိတ်ဆက်ရယူသွားရမည်။ အာမခံချက်ရှိသော သီးနှံထုတ်ကုန် ဈေးနှုန်းများရရှိရန် မြို့နယ်သီးနှံကုန်သည်များ၊ လုပ်ငန်းရှင် များနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ် ဆောင်သွားရမည်။ မြို့နယ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် ပူးပေါင်း၍ တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း များအတွက် အခြေခံမွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့် ကာကွယ်ဆေးကုသဆေးများလက် လှမ်းမီရန် လုပ်ဆောင်သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် အသေးစား အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေအစီအစဉ်များ နှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပညာရေးတက်မြောက်မှုတိုးတက်လာစေရန် မိဘဆရာပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ သင်ကြားရေးအထောက်အကူပြုများ ဖြည့်ဆည်းခြင်း၊ လစဉ်အဟာရ တိုက်ကျွေးခြင်း၊ ကျောင်းအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားမည်။ တစ်ကိုယ်ရေကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအတွက် အခြေခံ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်ရယူ သွားမည်။ ထို့အပြင် လူငယ်များ စာပေ ဗဟုသုတလက်လှမ်းမီရန် စာဖတ်အလေ့အကျင့် ဖြစ်လာစေရန် စာကြည့်တိုက် အသင်းများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ စာအုပ်စာပေများ လက်လှမ်းမီရန် ပြန်/ဆက်ဌာနများ နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း၊ စာပေဟောပြောပွဲ၊ ဆွေးနွေးပွဲ များဖန်တီးပေးခြင်း၊ လူငယ်စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများမိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ စာဖတ်ရန် အလေ့အထ ထွန်းကား

ရန် အသိနှိုးဆော်ခြင်း၊ လူငယ်များအား ကစားလှုပ်ရှားမှုများလက်လှမ်းမီရန် ဖန်တီးပေးရန် တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် ကူးသန်းသွားလာရေးအတွက် ကျေးရွာတွင်းလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊ ချဉ်းကပ်လမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများကို အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးလာစေရမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

ဤကဏ္ဍသည် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် မလုပ်ဆောင်နိုင်သော၊ မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာများအတွက် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် နိုင်ငံတော်အဆင့်၊ ဒေသအဆင့်၊ မြို့နယ် အဆင့်တွင် မူဝါဒများ၊ အစီအစဉ်ကျသော ထောက်ပံ့မှုများ၊ ချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ရည်ညွှန်းပါသည်။

(က) ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသောကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်သည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး လုံလောက်စွာရရှိရေးသည် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့် အထွက်နှုန်းတိုးတက်ရန်အတွက် များစွာ အရေးကြီး ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မူဝါဒများ၊ ဘက်ဂျက်များကို ဒေသလိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲပြီး၊ ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများ ဖြည့်ဆည်းခန့်ထားရေး၊ လုံလောက်သော ဘက်ဂျက်လျာထားချက် များထားရှိခြင်း များကို လုပ်ဆောင် သင့်ပါသည်။

(ခ) ကျေးရွာသူ/သားများသည် မိသားစုတစ်နိုင်တစ်ပိုင်ဝင်ငွေတိုးရန် အသေးစား မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ရင်းနှီးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ အခြေခံမွေးမြူရေး စောင့်ရှောက်မှုများ မရရှိကြပါ။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးချေးငွေအစီအစဉ်များ ဆိုင်ရာမူဝါဒ များ ချမှတ်သင့်ပါသည်။

(ဂ) ကျေးလက်ဒေသရှိ လူထုများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်များဖြစ်သော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများကိုလည်း ထိရောက်စွာလုပ်ဆောင်သင့်ပါသည်။ အောက်ခြေတွင် လိုအပ်သော အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုအစီအစဉ်များ၊ ပညာရေးအခြေခံ အဆောက် အဦများ ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်ရန် ဘက်ဂျက်ခွဲဝေခြင်းကို ပိုမိုတိုးမြှင့် လုပ်ဆောင်ရပါမည်။ ပညာရေးတတ်မြောက်မှုကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ပညာရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အဦ များ ဖြည့်ဆည်းပေးရန် လိုပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာတွင် အမျိုးမျိုးသောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာ အခြေပြု အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း များ ရင်းနှီးလည်ပတ်နိုင်ရန် အဆင်ပြေသော လက်လှမ်း မီနိုင်သော ဘဏ်လုပ်ငန်းများ၊ ချေးငွေစနစ်များ လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအခြေခံ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အခြေခံကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်း

များ ၊ တန်ဖိုးဖြင့် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် မူဝါဒများ ချမှတ်လုပ်ဆောင်ရန် လိုပါမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ

(က) **နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်။** ။ ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ် ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနည်း ဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော် လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာ အတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက် များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေး စီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း။** ။ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များ အား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက် အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional

Classification)ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့်

ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ)

မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၁) သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ။ ။ လစာ၊ နေထွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခစသည်များ

(၂) ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ။ ။ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများနှင့် ပုံသေဝယ်ယူရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ။

(၃) စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊

(၄) လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

ဦးစားပေး စီမံချက်များ

ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံချက်များကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များ၊ လိုအပ်ချက် များကို အခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေးစီမံချက်များကိုအောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ	စီမံချက်	ရ မှတ်	ဦးစား ပေးအဆ င့်	စီမံကိန်းရှင်းလင်းချက်	မှတ်ချက်
၁။ အခြေခံ အဆောက်အ ဦ	၁။ ကွန်ကရစ်တံတား တည်ဆောက်ခြင်း	၉၈	၁		
၂။ အခြေခံ အဆောက်အ ဦ	၂။ ကျေးရွာချဉ်းကပ် လမ်း ခင်းခြင်း	၉၃	၂		
၃။ လူငယ်နှင့် အားကစား	၃။ အားကစားကွင်း ပြုပြင်ခြင်း	၈၄	၃		
၄။ လူငယ်နှင့် အားကစား	၃။ စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ခြင်း	၈၀	၄		

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံချက်ကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံချက်ကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး	ကာလ					မှတ်ချက်
			အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁	ကွန်ကရစ်တံတားတည်ဆောက်ခြင်း	၁		✓				
၂	ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းခင်းခြင်း	၂			✓	✓	✓	
၃	အားကစားကွင်းပြုပြင်ခြင်း	၃				✓	✓	
၄	စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၄					✓	✓

၉။ ဘက်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဗျူဟာအစီအစဉ်

ဘက်ဂျက်အစီအစဉ်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘက်ဂျက်ကို အစီအစဉ်ရေးဆွဲချိန်တွင် ကုန်ကျစရိတ်ကိုအခြေခံ၍ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ အမှန်တကယ်ကုန်ကျနိုင်မည့် ဘက်ဂျက်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ နည်းပညာ နှင့် ငွေကြေးအကူအညီများရယူ၍ ပြန်လည် တွက်ချက်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါ ဘက်ဂျက် အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာလူထုမှထည့်ဝင်သော လုပ်သားအင်အား၊ လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများ၊ ပူးပေါင်း ပါဝင်သော အချိန်များကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားခြင်း မရှိပါ။

ဘက်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

စဉ်	စီမံချက်	ရင်းနှီးငွေအမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း				
		စုစုပေါင်း ခန့်မှန်း ဘက်ဂျက် (ကျပ်)	သာမန်အ သုံးစရိတ်	ငွေလုံး ငွေ ရင်း ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ် စွမ်း ဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	လူသား ချင်းစာ နာမူအ ထောက် အပံ့
၁	ကွန်ကရစ်တံတားတည် ဆောက် ခြင်း			✓		
၂	ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်း ခင်းခြင်း			✓		
၃	အားကစားကွင်းပြုပြင်ခြင်း			✓		
၄	စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက် ခြင်း			✓		

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ် သဖြင့်လုပ်ငန်း အောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံချက်လုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင် အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကိုအဓိက ယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံချက်များ ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်း သည် ကျေးရွာ မူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန်

တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမား အဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်း လုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ အကောင်အထည် ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင် စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာ အသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်း ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ် လုပ်ငန်း အထောက်အကူ ပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေး ဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာ ဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူ အညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့ အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြသော သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန် ပေးထားသော အဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေး တာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီး ကပ်ကပ်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းတွင်းလမ်းျင်းခင်းခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ကျေးရွာသူ/သားများထံမှ ထည့်ဝင်ငွေ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူ များထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် လမ်းပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ် မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်းပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာ အသင်း စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်း များဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် အကောင် အထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ် စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်း များ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါ မည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး ခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေး သုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း(indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည် ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့် သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲ များ၊ ပြဿနာများ၊

- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့် ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကိုအဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲ နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်း များမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ
(ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)
- သတင်းမီဒီယာများ
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြား ပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက် များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(င) နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်း အလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာအကူအညီ များကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်း များထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဇယား (၄၅) ကလုံကျေးရွာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ပြဿနာ	ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
၁။ အခြေခံ					
အဆောက်အအုံ • ကုန်ထုတ်တံတားမကောင်းခြင်း	• လက်ရှိချောင်းကူးတံတားသည် သစ်သားတံတားဖြစ်ခြင်း • လူများ ကူး၍ သွားလာ နိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနရှိခြင်း၊	• ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်း • နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျတ် မရှိခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ရန် • ကွန်ကရစ်တံတား တည်ဆောက်ရန်	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း • ကွန်ကရစ်တံတား တည်ဆောက်ခြင်း
၂။ အခြေခံ					
အဆောက်အအုံ • ကျေးရွာတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်ခြင်း၊ • သွားလာမှုများပြားခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနရှိခြင်း	• ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ရန် • ရွာတွင်းလမ်း ကျောက်ချောခ	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း • ရွာတွင်းလမ်း ကျောက်ချောခ

ပြဿနာ	ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းအရင်း	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်း	စီမံကိန်း
				င်း ရန်	င်း ခြင်း
၃။ လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးမှု					
•အားကစားကွင်း မကောင်းခြင်း	• ပြုပြင်နိုင်မှုအားနည်းခြင်း • လူငယ်များ၏အင်းအားဖြင့်ပြုပြင်ရန်မတတ်နိုင်ခြင်း	• အားကစားကွင်း ဟောင်းရှိခြင်း • အားကစားဦးစီးဌာနရှိခြင်း	• ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း	• အားကစားဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ရန် • အားကစားကွင်းတည်ဆောက်ရန်	• အားကစားဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အားကစားကွင်းပြုပြင်တည်ဆောက်ခြင်း

ရည်ညွှန်းချက်များ

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး
တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း
လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေးအထောက်အကူပြု ဇယားများ

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	- ကလုံကျေးရွာ
ကျေးရွာအုပ်စု	- နှမ်းခင်းကျေးရွာ
မြို့နယ်	- မြစ်သားမြို့နယ်
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	- မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး
စီမံချက်အမည် - ကျေးရွာတွင်းလမ်း ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလမ်းအခြေအနေသည် မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း ၊ ရွာတွင်းလမ်းသည် နိမ့်နေခြင်း ၊ မိုးရာသီတွင် ဗွက်များ အိုင်များ ဖြစ်ပေါ်သည့်အတွက် သွားလာရခက်ခဲခြင်း ကျောင်းသားကျောင်းသူများ မိုးရာသီအချိန်တွင် သွားလာရခက်ခဲမှုများ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်) ကျောင်းသား/သူများ မိုးရာသီအချိန်ခါတွင် သွားလာရေး အဆင်ပြေနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ) လမ်းခင်းပြီးချိန်တွင် ကျောင်းသား/သူများ သွားလာရေး အဆင်ပြေသည်သာမကပဲ ကျေးရွာသူ/သားများ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး စသည် အဘက်ဘက်မှ တိုးတက်မြင့်မားလာမည်ကို ရည်ရွယ်မျှော်မှန်း ထားပါသည်။	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	

ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း အလျား (၁၀၅၆၀) ပေ ၊ အနံ (၁၂) ပေ၊ ထု (၆) လက်မ ဇာင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
၁၀၀ သိန်း (ငွေသား) (ငွေသား) (ပစ္စည်း/လုပ်အား)	- ကျေးလက်ဦးစီး - ကျေးရွာ - ကျေးရွာ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်	၅၆၈	၆၁၁	၁၂၄၇	၁၁	၂၉	၁၈၄	၆၃	၂၈၇
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ	၅၆၈	၆၁၁	၁၂၄၇	၁၁	၂၉	၁၈၄	၆၃	၂၈၇

မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် -၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် - ၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့်မြို့နယ်ကျေးလက်ဦးစီးဌာနတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်။
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း ၂၀၁၈-၂၀၁၉

(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန် ၂၀၁၈-၂၀၁၉
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် ဓနအဆင့်လိုက်ခွဲ၍ ထည့်ဝင်ငွေခွဲဝေ ကောက်ခံသွားပါမည်။
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ ၊ ရပ်မိရပ်ဖများမှ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။